

Protocol pesten

Aanleiding en doel:

Ieder kind, ouder en medewerker moet zich op school veilig en gewaardeerd kunnen voelen. In dit protocol richten we ons op de leerlingen, waarbij het in voorkomende gevallen ook vertaald kan worden voor situaties omtrent ouders en medewerkers.

Verantwoordelijke personen:

Medewerkers, ouders en leerlingen

Hoe te handelen:

Ouders, leerlingen en leerkrachten werken samen aan een prettige sfeer op school.

Goede communicatie is daarin erg belangrijk.

Ouders en school respecteren elkaars aanpak. School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Definitie:

Pesten is het systematische en langdurig uitoefenen van psychologisch, verbaal of fysiek geweld door één of meerdere personen ten opzichte van één persoon, die niet (langer) in staat is zichzelf te verdedigen.

De kenmerken:

- het pesten gebeurt systematisch
- de macht is ongelijk verdeeld
- het heeft een psychische of fysieke schade als gevolg
- de gepeste is niet weerbaar
- de bedoeling is om angst te veroorzaken of schade te berokkenen bij de gepeste
- het is een universeel verschijnsel

In alle gevallen van pesten of een sterk vermoeden daarvan wordt er gecommuniceerd tussen ouders én school. In het geval dat pestgedrag is vastgesteld is er in ieder geval communicatie tussen school en ouders van de gepeste leerling en ouders van de pestende leerling(en).

In het geval van een sterk vermoeden van pesten is er in ieder geval communicatie tussen de school en de ouders van de eventueel gepeste leerling.

Cyberpesten

Naast het pesten op of buiten school d.m.v. 'live-contact' of roddelen behoort ook het cyberpesten tot een vorm van zeer ongewenst gedrag. Aangezien cyberpesten vooral volledig buiten het zicht van school plaatsvindt, is de hulp en controle van ouders onmisbaar om tot oplossingen te komen.

Het pestbeleid richt zich op twee sporen: preventief (voorkomen) en curatief (ingrijpen en oplossen).

Preventief

- Zorg voor een goed pedagogisch klimaat op school en in de groep.
- De leerkracht werkt aan een positieve groepsvorming, waarin met respect voor elkaar en acceptatie van elkaar, samenwerking wordt gestimuleerd.

- Op de speelplaats wordt actief gesurveilleerd; dat betekent in ieder geval dat de surveillanten op tijd aanwezig zijn, daadwerkelijk ingrijpen en de gebeurtenis doorgeven aan de groepsleerkracht.
- In de groep wordt probleemgedrag besproken en met de kinderen worden afspraken gemaakt om verbetering te bewerkstelligen.
- Aan het begin van het schooljaar wordt er aan de hand van een project aandacht besteed aan de groepsvorming.
- Er wordt in iedere groep (zeker) vanaf groep 6 aandacht besteed aan het gebruik van sociale media en internet. Er wordt daarbij gewezen op de mogelijkheden en de risico's. Ouders worden in dit proces meegenomen door hen regelmatig te informeren. Er zijn afspraken over het gebruik van de mobiele telefoon binnen de school en op het schoolplein.
- Indien wenselijk en mogelijk wordt de Schoolmaatschappelijk werker ingezet.
- Binnen de groepsbesprekingen wordt aandacht besteed aan signalen van sociaal emotionele problematiek binnen de groep.
- Aan de leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat signalen van pesten doorgegeven moeten worden aan de leerkracht. Dit is geen klikken!

De leerkracht is alert op non-verbale en verbale signalen die de sfeer negatief beïnvloeden en grijpt daarop in. Signalen kunnen o.a. zijn :

- altijd een bijnaam, nooit de eigen naam noemen, zonder dat duidelijk is dat de leerling dit zelf initieert
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- opmerkingen maken over kleding die als kwetsend ervaren kunnen worden
- isoleren/ buiten sluiten
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- bezittingen afpakken

Curatief

- Bij signalering wordt het probleem serieus genomen. De leerkracht probeert zicht te krijgen op de oorzaak, de omvang van het pestgedrag en de mogelijke gevolgen voor het slachtoffer.
- Wanneer de gepeste leerling gekozen heeft melding te doen bij het 'anti-pestteam', wordt er door de kinderen van het team volgens de opgestelde regels, naar een oplossing gezocht, wanneer zij er niet uitkomen nemen zij desgewenst contact op met de betrokken leerkracht, de IB-er of de directie.
- Betrokken teamleden worden op de hoogte gesteld en het wordt doorgegeven aan de directie en/of IB-er.
- De leerkracht bespreekt het voorval eerst met het gepeste kind.
- De leerkracht spreekt met de pester en maakt duidelijk dat pesten niet getolereerd wordt.
- Bij pestgedrag wordt pesten in de groep besproken, het voorval geanalyseerd, duidelijk gemaakt wat er gebeurd is en er wordt besproken wat er gedaan kan worden om het in de toekomst te voorkomen.

Hulp bij pesten

Bij **vermoedens** van pesten wordt de niet-confronterende methode toegepast:

De leerkracht praat met collega's over zijn vermoedens.

In de groep worden activiteiten ondernomen gericht op de pestproblematiek in het algemeen, zodat het voor de kinderen veiliger is om er over te praten en het probleem eventueel op die manier boven tafel te krijgen. Bijvoorbeeld d.m.v. een pestproject, vragenlijsten of lessen.

Bij **zekerheid** van pesten wordt de confronterende methode toegepast:

De leerkracht neemt duidelijk stelling en wijst pesten af.

De leerkracht voert met de groep een gesprek over het pestgedrag in zijn of haar groep.

De leerkracht spreekt met de leerlingen nadere regels en omgangsvormen af.

De leerkracht voert afzonderlijke gesprekken met zowel pester als gepeste.

In het geval van cyberpesten worden in alle gevallen de ouders betrokken, aangezien de school onvoldoende controle kan uitoefenen op de gang van zaken (b.v. op sociale media).

Mocht het bovenstaande niet leiden tot een gedragsverandering, zijn er verschillende mogelijkheden om het pestprobleem aan te pakken.

- de medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken
- bij aanhoudend pestgedrag deskundige hulp inschakelen (Interne Zorgcommissie).
- afspraken maken (met consequenties) over gedragsveranderingen

Mogelijke consequenties/oplossingen t.a.v. het pestende kind

- een of meerdere pauzes onder toezicht binnen blijven
- nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn
- (tijdelijk) plaatsen in een andere groep of op een andere school
- in extreme gevallen kan een leerling worden geschorst of verwijderd